

روی صحنه

کارگردان و طراح صحنه نمایش «مرثیه‌ای بر قتل ژولیوس سزار و چند مرغ از سیمرغ»:

کار در شهرستان

پوست کلفت می‌خواهد

یک گروه بزرگ شامل تعدادی بازیگر و عوامل پشت صحنه به‌علاوه دکور بلند فلزی، انبوهی از لباس‌ها که به علاوه پارچه‌های به کار رفته در طراحی صحنه بعید نیست به چند صد کیلو برسد، تنها بار سنگینی نیست که مجتبی رستمی‌فراز اهواز با خود به تهران آورده است؛ او یک اجرای سنگین و جسورانه از تلفیق دومتن ادبی بزرگ را برای تماشاگران جشنواره چهلَم فجر به همراه آورده که اگر از اندک خلختگی‌های طبیعی و معمول جشنواره‌ها بگذریم، اجرایی چشمگیر محسوب می‌شود.

رستمی‌فر درباره ارائه نمایشی از تلفیق «منطق الطیر» عطار و «ژولیوس سزار» شکسپیر می‌گوید: آقای گشتاسب این نمایشنامه را برای همین اجرای ما نوشت. نمایشنامه‌ای از ایشان نبود که من آن را انتخاب و کارگردانی کنم و به عبارتی اجزا و نگارش متن همزمان با هم پیش رفت. او درباره طراحی صحنه و فرم اجرای نمایش نیز توضیح داد: محتوا و فرم را با هم همسو کردیم. من فضای پر از نور و حرکت و رنگ و فرم موسیقی می‌خواستم که مخاطب را درگیر کند و مخاطب را به دلیل زبان کلاسیک‌اش خسته نکند. من تصاویر ذهنی خود را به رضا گشتاسب ارائه می‌کردم و او در نوشتن اثر به این تصاویر توجه می‌کرد. رستمی‌فراضافه کرد: وقتی کاری را شروع می‌کنم، بر اساس محتوا و متنی که در اختیار دارم، طراحی می‌کنم. همه اینها حاصل تلاش یک گروه ۴۰ یا ۵۰ نفره‌است و تلاش بر این بوده که دکور و لباس در راستای انتقال مفاهیمی که در زیربافت اثر قرار دارد، طراحی‌شود. کارگردان نمایش «مرثیه‌ای بر قتل...» درباره تلفیق یک اثر غربی با یک اثر ایرانی توضیح داد: می‌خواستم نمایشنامه ژولیوس سزار از شکسپیر را اجرا کنم اما نه به همان صورتی که نوشته شده. تلفیقش با یک اثر ایرانی مد نظرم بود و رضا گشتاسب، روایت سیمرغ منطق الطیر عطار را در نظر گرفت و به نتیجه مد نظر رسیدیم اما نمی‌خواستم از آنچه در ذهن دارم کوتاه باییم.

ما در شهرستان کار می‌کنیم. شرایط سخت است و بخصوص برای کارگردان‌هایی که تلاش می‌کنند یا به پای تئاتر روز پیش بروند و نظر مخاطبان امروز را جلب کنند حتی وقتی برای اجراء اهواز تئاتر کار می‌کنم، در تلاشم که تئاتر شهرم را قدمی به پیش ببرم و اعتلای برای نام شهرم رقم بزنم اما کار تئاتر در شهرستان بسیار دشوار است و پوست کلفت می‌خواهد. او معتقد است که میزان درک تماشاگران و مسوولان تئاتر در شهرستان‌ها با هم متناسب نیست و ابزار آمیدواری کرد که شرایط به سمتی پیش برود که هنرمندان در شهرستان‌ها بتوانند کارهای به‌روز ارائه‌کنند.

محمدرحیم اخوت درگذشت

محمدرحیم اخوت، داستان‌نویس معاصر اصفهان بعد از تحمل مدتی فراموشی، در اثر کھولت سن و عواقب آن در ۷۶ سالگی درگذشت.
بهترین اثر اخوت، «نام‌ها و سسایه‌ها» ی اوست که تمام جوایز داستان‌نویسی ایران از جمله جایزه گلشیری را کسب کرده است.
محمدرحیم اخوت، متولد آذر ۱۳۲۴ و از نویسندگان اصفهانی است. این نویسنده در کارنامه‌اش رمان‌هایی با عنوان «تماشا»، «نام‌ها و سسایه‌ها» و «نمی‌شود» و داستان‌های کوتاه و بلند دارد.

سرگرمی است اما لذتی که من از آن صحبت می‌کنم، فقط سرگرمی نیست
کما این‌که بسیار مهم است که مخاطب سرگرم شود و همواره سعی کرده‌ام در آثارم مخاطب سرگرم شود و نیز از هر اثر هنری دیگری نیز همین توقع را دارم.
با این حال مهم است که یک اثر ضمن سرگرمی، بتواند اندیشه صاحب اثر را تبلیغ کند، اندیشیدن و آموزش را در هم، در کنار خودش داشته باش.

❖ به این منظور چرا منطق الطیر و چرا ژولیوس سزار؟ چرا اثر دیگری؟

هر روزی، زمان برداشت یک محصول است؛ پیش از این روی هملت کار کرده بودم یا روی ایلیاد. در موارد داستان ایرانی نیز روی آثار نویسندگان خوب‌مان مثل محمد کشاورز و علی صالحی نیز کار کرده بودم. نوبت به ژولیوس سزار رسید که البته ضمن پیشنهاد کارگردان، این اتفاق افتاد. من هم علاقه داشتم که بازتولیدی از ژولیوس سزار داشته باشم. در مسیر بازتولید، داستان ژولیوس سزار مرا به گفت‌وگویی با منطق الطیر وادار کرد. اتفاقی که درباره سزار رخ داد، از این قرار است که ابتدا مردم پیرامونش او را به اجماع برگزیدند، بعد خیلی زود این اجماع فروپاشید و سزار را قتل رساندند. فکر کردم در منطق الطیر هم می‌شد چنین اتفاقی رخ بدهد، پرزنگانی که به‌سختی گرد هم آمده‌اند و سیمرغ را تشکیل داده‌اند در راه قاف، برخلاف آنچه عطار نوشته، به مقصد نرسند، می‌شد که برای یکی از پرندگان همان اتفاقی رخ بدهد که برای سزار رخ داد. این بازتعریف روایت سیمرغ، با توجه به شرایط روز جامعه که می‌بینم تصمیمات جمعی بسیار دلیل، با منع مخالفت روبه‌رو می‌شود، چندان هم دور از ذهن نبود. البته که بازتعریف سفر پرندگان منطق الطیر قبلا توسط دیگران هم انجام شده و روایت‌های دیگری هم انجام شده که موانعی بر سر راه پرندگان قرار گرفته است؛ یکی دو مان برجسته و درخشان هم با همین مضمون وجود دارد و اثر من هم در کنار دیگر آثاری که با نگاه بازتولید منطق الطیر نوشته شده، زیست خودش را دارد و جایی برای تجربه‌گری من باز کرده است.

❖ تلاش کرده‌اید در زبان اثر هم به شعر نزدیک شوید و این احتمالاً به خاطر هر دو اثری است که به شعر نوشته شده، درست است؟

سعی بر رسیدن به شعر بود، البته نه لزوما شعر کلاسیک، نوعی ریتم و هارمونی درونی، مدنظر ما بود. برای شکل دادن به زبان نمایش، از صنایع غنی شعر ایرانی بهره گرفته‌ایم؛ مثل مراعات نظیر، جناس، وازآرایی، کنایات، استعاره‌ها و تعارض‌ها و ... سعی کرده‌ایم از این تکنیک‌ها بهره بگیریم برای رسیدن به زبان نمایش که هم از یک وحدت شکل برخوردار است و هم برای هر شخصیتی منحصر به خود اوست. چراکه از سویی هر کاراکتری تفاوت‌هایی با دیگری دارد و از سوی دیگر این تنوع در عین وحدت، نمادی است از موقعیت سی مرغی که هر لحظه از هم دورتر می‌شوند.

❖ شما کارگردانی هم می‌کنید. بنابراین به وقت نوشتن، به تصویرسازی و صحنه‌پردازی توجه دارید. وقتی اجرای مجتبی رستمی‌فر را روی صحنه دیدید، شکل اجرای نمایشنامه را در مقایسه با آنچه در ذهن خودتان بوده، چطور توصیف کردید؟

توصیف من از اجرای این نمایشنامه این است؛ یک اجرای افتخارآفرین. چون می‌دانم که در تئاتر شهرستان با تمام مشکلاتی که داریم، چه کار بزرگی انجام شده و چطور مجتبی و گروهش از این مشکلات ترسیده‌اند؛ از هزینه‌ها و راه دشوار پیش رو. من ۲۰ سال است که در تئاتر شهرستان‌ها حضور دارم. نه امسال که سال‌های دیگر هم کار مجتبی را دیده بودم و نیز کار بسیاری از گروه‌های شهرستانی را. برای من که می‌دانم گروه‌های شهرستانی با چه مشقت‌هایی روبه‌رو هستند، این نمایش‌ها معنای دیگری دارد؛ کمتر گروهی در شهرستان‌ها هست که دلهره رسیدن به جشنواره را نداشته باشد و این راه دشوار را آسوده طی کند. در چنین شرایطی دیدن اجرایی شبیه به آنچه مجتبی رستمی‌فر انجام داده، غرورآفرین است. ‏

گفت‌وگو با نویسنده نمایش «مرثیه‌ای بر قتل ژولیوس سزار و چند مرغ از سیمرغ» از خوزستان که در جشنواره چهلَم درخشید

همنشینی شاعرانه عطار با شکسپیر

آماده کنم تا مخاطب بتواند آثار دیگری که از آنها صحبتی به میان از متن اثر کشف کند. بنابراین نمایشنامه من تنها گفت‌وگویی با ژولیوس سزار و منطق الطیر نبوده است.

❖ اگر به عنوان مخاطب بگوییم به جز این دو اثر، گفتمان دیگری در نمایشنامه شما کشف نکرده‌ایم، خیلی ناامیکننده است؟

ممکن است در تماشا‌ی بعدی کشف کنید. به عنوان نمونه سعی کرده‌ام در مواجهه کلاغ و پروتوس از موتیف شعر کلاغ آ‌ن‌پو که می‌گوید: «دیگر نه، دیگر نه» استفاده کنم. حجمش اصلا به اندازه منطق الطیر یا ژولیوس سزار نبوده، اما هست. همچنین از خوانش آثار اقتصادی، سیاسی یا مردم‌شناختی نیز چیزهایی در نمایش هست که شاید در مواجهه یکبار به اثر کشف نشود و به نظرم این برای تئاتر و هنر امروز خوب است که بتوان بستری مهیا کرد تا اگر کسی علاقه‌مند بود، دوباره اثر را ببیند و آنها را کشف کند.

اگر هم این اتفاق نیفتد، من همچنان به اندازه‌ای که مخاطب بتواند لذت ببرد، از اثر به اشتراک گذاشته‌ام و سعی کرده‌ام یک بسته روایی خودبسندۀ ارائه کنم که شاید در جشنواره فجر و تماشا‌ی یکبار حاصل نشود.

❖ مثالی که از کلاغ ارائه کردید، یک گفتمان تازه نیست. در واقع ارجاعی است به موقعیت و دیالوگی دیگر از اثر ادگار

آ‌ن‌پو. در سینما اصطلاح «ایسترگز» یا همان تخم‌مرغ‌های عید پاک را برای چنین ارجاعاتی استفاده می‌کنند که مخاطب آنها را کشف می‌کند و لذت می‌برد. به نظر نمی‌آید در گفتمان اصلی نمایشنامه به جز منطق الطیر و ژولیوس سزار، اندیشه و نگاه دیگری را وارد کرده باشید!

به نظر من گفت‌وگویی که در نمایشنامه «مرثیه‌ای بر...» صورت گرفته، بسته‌ای ایجاد کرده به نام ترامتیت یا همان تخم‌مرغ‌های عید پاک که شما اشاره کردید. یکی از زیرشاخه‌های ترامتیت که بیشتر با آن در ارتباط هستیم، بینامتنیت است.

این بسته بزرگ در واقع گفت‌وگویی است از اثر حاضر با آثار پیش از خود یا بعد از خود. این گفت‌وگو ممکن است با یک گزارش فوتبال مربوط به پنج سال قبل باشد یا یک اثر کهن باستانی خیلی بزرگ مثل ایلیاد یا اودیسه هومر یا شاهنامه. وضعیت بینامتنی ممکن است در اثری از امروز یا هر اثری در گذشته یا حتی

ژولیوس سزار، پروتوس، آنتونیونی، پمپی، کاسکا و دیگران از نمایشنامه «ژولیوس سزار» و ویلیام شکسپیر آمده و در ذهن و قلم رضا گشتاسب با پرندگان منطق الطیر عطار نیشابوری از جمله عقاب، هدد، شاهین، هما و کرکس تطبیق یافته‌اند تا در اجماع رومیان که

سردارشان را به قتل می‌رسانند، عقاب منطق الطیر به قتل برسد، نمایش «مرثیه‌ای بر قتل ژولیوس سزار و چند مرغ از سیمرغ» شکل بگیرد و درخششی در چهلَمین جشنواره تئاتر فجر ایجاد کند؛ نمایشی که نویسنده اهل یاسوج و کارگردانش با گروه اجرا از خوزستان آمده و بعد از ۱۰ شب اجرا در اهواز و کسب جایزه جشنواره تئاتر خوزستان، برای تندیس چهلَمین جشنواره فجر عرض‌اندام کرده است. این نمایش پرپزاینگی، پنجشنبه گذشته در سالن اصلی تئاتر شهر، در از دحام تماشاگران و حضور مهمانان خارجی جشنواره به صحنه رفت و با استقبال مواجه شد. در ادامه گفت‌وگوی ما را با رضا گشتاسب، نویسنده نمایشنامه که از نام‌های شناخته‌شده تئاتر استانی است، می‌خوانید که جوایز متعددی از جشنواره‌های ملی و استانی در کارنامه دارد.

❖ اتفاقی که در فرآیند خلق نمایشنامه «مرثیه‌ای بر قتل ژولیوس سزار و چند مرغ از سیمرغ» رخ داده و تلفیقی که از شعر دو نابغه بزرگ غرب و شرق ارائه کرده‌اید، چه بوده است؟

این نمایشنامه روایت دوباره ژولیوس سزار و منطق الطیر نیست. من خوانش خودم را از این دو اثر ارائه کردم و از زاویه دیگری، بیشتر به منطق الطیر و بعد به ژولیوس سزار نگاه کردم. مثل همه کارهایی که پیرامون یک اثر مهم انجام می‌شود تا گفت‌وگوی مجددی شکل بگیرد. هر اثری در دنیای امروز گفت‌وگویی با اثر پیشتر است. در اتفاقی که در بینامتنیت رخ می‌دهد و من هم سعی کردم گفت‌وگویی با آثار پیشتر برقرار کنم. من در مواجهه با منطق الطیر و ژولیوس سزار سعی در برقراری یک گفت‌وگوی تازه در دنیای پیرامون خودم داشتم. البته تنها این دو اثر نبودند؛ آثار دیگری هم بودند که شاید حجم‌شان به اندازه این دو اثر نبود. برای من لذت مهم این بود که بتوانم بستری

ادامه از صفحه												
ردیف	کدملک	میلان	آدرس ملک	پلاک ثبتی	نوع ملک	کاربری	عرصه	اعیان	قیمت پایه	توضیحات	شماره تماس کارگزاری استان ۰۹۱۱۹۴۳۴۱۹۸۰	شرایط پرداخت
۱	۷/۰۱۰۹۱۷		لنگرود-جاده چمخاله-بعداز میدان امام حسن-کوچه تراهی- ۱۰ متری رحمانیان- روبروی خیاطی گل سرخ-ساختمان ۳ طبقه نما سرامیک-طبقه سوم	۵۴/۴۷۵۲	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۸۲/۷۵	۶,۶۲۰,۰۰۰,۰۰۰	تخلیه		نقدی
۲	۷/۰۱۰۹۱۹		آستارا - شهرک عباس آباد - خیابان نبوت - کوچه ۱ - مجتمع مسکونی خلیل نژاد- طبقه اول سمت شمالی	۷/۴۰۰۳	آپارتمان	مسکونی	قدرالسهم	۵۶/۷۴	۳,۴۶۱,۰۰۰,۰۰۰	متصرف دارد-دارای پارکینگ - مقدار ۲/۸۱ مترمربع از مساحت آپارتمان پالکن مسقف است.		نقدی
۳	۷/۰۱۰۹۱۸		تالش-حویق-خیابان شهید بهشتی-کوچه مهر	۲۳/۱۳۳۹	ساختمان	مسکونی	۴۴۶۸/۴	۳۲۱	۳۰,۸۲۷,۰۰۰,۰۰۰	متصرف دارد-شامل سه واحد مسکونی ۱-واحد مسکونی قدیمی ساز و کلنگی ۱۸۹ م.م-۲-واحد مسکونی ۶۷ م.م-۳-واحد مسکونی ۶۵ م.م -دارای ۲۰۰ اصله درخت کیوی		نقدی
۴	۷/۰۱۰۹۲۰		تالش-انتهای خیابان خیام-نرسیده به ۲۰ متری	۱۰/۱۰۲۲	ساختمان	مسکونی	۴۱۶	۱۴۷۲	۱۰۹,۷۰۰,۷۷۵,۰۰۰	متصرف دارد-دارای ۱۶ واحد مسکونی و پروانه ساختمان می باشد- فاقد گواهی عدم خلاف و پایانکار است.		نقدی
ردیف	کدملک	مازندران	آدرس ملک	پلاک ثبتی	نوع ملک	کاربری	عرصه	اعیان	قیمت پایه	توضیحات	شماره تماس کارگزاری استان ۰۹۱۱۳۲۳۲۰۷۹۰	شرایط پرداخت
۱	۷/۰۱۰۹۲۲		بابل-بند پی غربی-روستای شهیدآباد-بالا محله-جنب تکیه-نبش کوچه شهید حبیبی	۱۱/۱۱۴	ساختمان	مسکونی	۳۱۰/۴۰	۶۶	۶,۰۸۳,۲۰۰,۰۰۰	متصرف دارد-دارای پروانه ساختمان و پایانکار می باشد		نقدی
۲	۷/۰۱۰۹۲۱		نور-خیابان امام خمینی-مقابل بانک سپه- محل سابق شعبه نور بانک مسکن	۵۴۳۹۵	سرقفلی	تجاری	-	۵۸/۵۹	۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	تخلیه-اذخ رضایت مالک بعهده خریدار می باشد		نقدی
ردیف	کدملک	هرمزگان	آدرس ملک	پلاک ثبتی	نوع ملک	کاربری	عرصه	اعیان	قیمت پایه	توضیحات	شماره تماس کارگزاری استان ۰۹۱۷۱۶۱۷۶۲۹۰	شرایط پرداخت
۱	۷/۰۱۰۹۲۳		قشم-شهرک نریمان-انتهای خیابان بسیج-قطعه ۴۰۲	۱۹۳۹/۱۵۶۵۰	ساختمان نیمه کاره	مسکونی	۲۵۲	۶۸۵/۱۹	۲۷,۳۴۶,۱۶۰,۰۰۰	متصرف دارد-ساختمان دارای ۶ واحد مسکونی نیمه کاره می باشد		نقدی
ردیف	کدملک	یزد	آدرس ملک	پلاک ثبتی	نوع ملک	کاربری	عرصه	اعیان	قیمت پایه	توضیحات	شماره تماس کارگزاری استان ۰۹۱۳۱۴۰۴۲۴۲۰	شرایط پرداخت
۱	۷/۰۱۰۶۴۷		یزد-میدان مهدیه-ابتدای بلوار شهید بهشتی - محل سابق شعبه چهارراه مهدیه بانک مسکن	۸۷۳۶/۴	ساختمان	تجاری	۱۸۹	۴۲۵	۸۵,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	تخلیه- اعیان شامل زیرزمین ۱۸۹ م.م، موتورخانه انباری و سرویس بهداشتی و همکف ۱۸۹ م.م-شعبه و آبدارخانه و نیم طبقه ۴۷ م.م		نقدی